

Маркетинговий аналіз товарної політики вітчизняного фармацевтичного ринку антиаритмічних лікарських засобів

V. O. Perehudov¹A,C,D, S. A. Gladysheva¹B,E,F

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Україна

A – концепція та дизайн дослідження; B – збір даних; C – аналіз та інтерпретація даних; D – написання статті; E – редагування статті; F – остаточне затвердження статті

Аритмії серця нині визначають як найбільш імовірні причини раптової смерті. Дослідження фармацевтичного ринку лікарських засобів, що використовують для фармакотерапевтичної корекції аритмій, дають змогу оцінити не лише їхню клінічну ефективність і безпеку, але й економічні, регуляторні та інноваційні аспекти, які впливають на доступність і якість терапії.

Мета роботи – дослідження ринку антиаритмічних лікарських засобів (АЛЗ), спрямоване на вдосконалення фармацевтичних розробок і забезпечення потреб пацієнтів у контексті глобальних епідеміологічних і економічних викликів.

Матеріали і методи. Для аналізу асортиментної структури АЛЗ використано інформацію з Державного реєстру лікарських засобів України, Національного переліку основних лікарських засобів; відкритих статистичних ресурсів МОЗ України; сайту tabletki.ua та онлайн-даних аптечних мереж, інструкцій для медичного застосування препаратів.

Результати. Ринок АЛЗ в Україні має достатній асортимент для лікування аритмій різного походження, що підтверджено наявністю 63 лікарських препаратів за 14 міжнародними непатентованими назвами. Найбільшу частку на ринку становлять селективні блокатори бета-адренорецепторів та препарати III класу, що свідчить про їхню високу клінічну затребуваність. Проте за спектром лікарських форм ринок включає лише пероральні (76,2 %) та ін'єкційні препарати. Переважна більшість антиаритмічних лікарських препаратів на вітчизняному ринку представлена монокомпонентними засобами, що дає змогу лікарям призначати лікування за індивідуальними схемами.

Висновки. Для забезпечення кращого доступу до фармакотерапії серцевих аритмій необхідно розширювати асортимент, особливо в групах із меншою кількістю препаратів, а також стимулювати розробку нових, ефективніших засобів, зважаючи на клінічні потреби та сучасні міжнародні настанови. Чималу частку АЛЗ включено до Державного формуляра та Національного переліку основних лікарських засобів, що підвищує їхню доступність для населення. Втім, для поліпшення доступності слід розширювати перелік препаратів, що включені в програму «Доступні ліки», а також впроваджувати механізми реімбурсації для інноваційних і дороговартісних антиаритмічних засобів. Розроблення нових інноваційних аплікаційних лікарських форм, наприклад з аміодароном, могло би покращити біодоступність, комплаєнсію пацієнтів і безпеку терапії, оскільки сприяло би кращому контролю ритму серця без значного ризику ускладнень, відповідно до сучасних клінічних рекомендацій.

Ключові слова: аритмії серця, аміодарону гідрохлорид, кардіологія, лікарські засоби, маркетингові дослідження, фармацевтичний ринок.

Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. 2025. Т. 18, № 3(49). С. 341-349

Marketing analysis of the product policy of the domestic pharmaceutical market of antiarrhythmic drugs

V. O. Perehudov, S. A. Gladysheva

Cardiac arrhythmias are currently among the most likely causes of sudden death. Conducting research on the pharmaceutical market of drugs used for the pharmacotherapeutic correction of arrhythmias allows us to assess not only their clinical efficacy and safety, but also economic, regulatory, and innovation aspects that affect the availability and quality of therapy.

The aim of this work is to research the market of antiarrhythmic drugs (AADs), aimed at improving pharmaceutical developments and meeting patient needs in the context of global epidemiological and economic challenges.

Materials and methods. To analyze the assortment structure of AADs, information from the State Register of Medicinal Products of Ukraine, the National List of Essential Medicines; open statistical resources of the Ministry of Health of Ukraine; tabletki.ua and online data of pharmacy chains, instructions for medical use of drugs was used.

ARTICLE INFO

UDC 615.222:339.138:339.3.021(477)
DOI: [10.14739/2409-2932.2025.3.338570](https://doi.org/10.14739/2409-2932.2025.3.338570)

Current issues in pharmacy and medicine: science and practice. 2025;18(3):341-349

Keywords: cardiac arrhythmias, amiodarone hydrochloride, cardiology, medicines, marketing research, pharmaceutical market.

Received: 18.07.2025 // Revised: 05.09.2025 // Accepted: 15.09.2025

© The Author(s) 2025. This is an open access article under the [Creative Commons CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Results. The AADs market in Ukraine has a sufficient range for the treatment of arrhythmias of various origins, which is confirmed by the presence of 63 drugs under 14 international non-proprietary names. The largest market share is occupied by selective beta-adrenergic blockers and class III drugs, which indicates their high clinical demand. However, in terms of dosage forms, the market includes only oral (76.2 %) and injectables. The vast majority of antiarrhythmic drugs on the domestic market are monocomponent drugs, which allows doctors to flexibly select individual treatment regimens for patients.

Conclusions. To ensure better access to pharmacotherapy for cardiac arrhythmias, it is necessary to expand the range, especially in groups with fewer drugs, and to stimulate the development of new, more effective agents, considering clinical needs and current international guidelines. A significant proportion of AADs is included in the State Formulary and the National List of Essential Medicines, which increases their availability to the population. However, to further increase accessibility, the list of drugs included in the "Affordable Medicines" program should be expanded, as well as reimbursement mechanisms for innovative and expensive antiarrhythmic drugs should be introduced. The development of new innovative application dosage forms, for example with amiodarone, could improve bioavailability, patient compliance, and safety of therapy, contributing to better heart rhythm control without significant risk of complications, as noted in current clinical guidelines.

Keywords: cardiac arrhythmias, amiodarone hydrochloride, cardiology, medicines, marketing research, pharmaceutical market.

Current issues in pharmacy and medicine: science and practice. 2025;18(3):341-349

Аритмії серця – група порушень діяльності серця, що пов'язані з розладом ритмічності, послідовності та сили скорочень серцевого м'яза. Нині їх визначено як одні з найбільш імовірних причин раптової смерті в кардіології [1,2]. Основні форми аритмій серця – прискорення скорочень серця (тахікардія), сповільнення (брадикардія), напади серцебиття (наприклад, пароксизмальна тахікардія) тощо [3,4].

Перед аналізом фармацевтичного ринку дослідили сучасні міжнародні та вітчизняні настанови щодо медичної допомоги при цих патологіях із визначенням її фармацевтичної складової. У результаті дослідження галузевих нормативно-правових актів Державного експертного центру Міністерства охорони здоров'я сформували перелік основних документів: Настанова 00056 «Симптоми аритмії та обстеження пацієнта з аритмією»; Настанова 01007 «Підходи до лікування фібриляції передсердь: контроль частоти серцевих скорочень чи контроль ритму?»; Настанова 00979 «Лікування гострої фібриляції передсердь»; Настанова 00059 «Суправентрикулярна тахікардія»; Настанова 00065 «Шлуночкова тахікардія»; Настанова 00062 «Брадикардія».

Аритмії спричинені аномальною пейсмеркерною активністю або аномальним поширенням імпульсу [5,6]. Тому метою терапії аритмій є зниження активності ектопічного водія ритму або зміна проведення чи рефрактерності у петлях повторного входу для припинення циркуляції імпульсу. Як основні механізми досягнення цих цілей визначено блокаду натрієвих каналів, блокаду впливу симпатичної нервової системи на серце, подовження ефективного рефрактерного періоду та блокаду кальцієвих каналів [7,8]. Фармацевтична складова терапії порушень ритму серця передбачає використання антиаритмічних лікарських засобів (АЛЗ) [9,10]. В основу класифікації АЛЗ покладено їхній вплив на електрофізіологічну активність міокарда, зокрема на швидкість де- та реполяризації, потенціалу дії [11].

За уніфікованою анатомо-терапевтичною та хімічною класифікаційною системою АТС (Anatomical Therapeutic Chemical), АЛЗ належать до анатомічної групи С «Засоби, що впливають на серцево-судинну систему», підгрупи С01 В «Антиаритмічні засоби I та III класу», підгрупи

С07 А «Блокатори бета-адренорецепторів», підгрупи С08 D «Антагоністи кальцію». У межах підгрупи С01 В виділено також С01 ВА «Антиаритмічні препарати 1а класу», С01 ВВ «Антиаритмічні препарати 1b класу», С01 ВС «Антиаритмічні препарати 1с класу» та С01 ВD «Антиаритмічні препарати III класу».

Ця класифікація АЛЗ підтверджує складність і різноманітність препаратів, що використовують для корекції аритмій, обґрунтовує доцільність вивчення цього сегмента фармацевтичного ринку. Такі дослідження дадуть змогу оцінити не лише клінічну ефективність і безпеку АЛЗ, але й економічні, регуляторні та інноваційні аспекти, що впливають на доступність і якість терапії.

Мета роботи

Дослідження ринку антиаритмічних лікарських засобів, спрямоване на вдосконалення фармацевтичних розробок та забезпечення потреб пацієнтів у контексті глобальних епідеміологічних і економічних викликів.

Матеріали і методи дослідження

Асортимент ліків на фармацевтичному ринку в Україні є ключовим фактором, що впливає на доступність та ефективність лікування аритмій.

Для аналізу асортиментної структури АЛЗ використано інформацію насамперед з Державного реєстру лікарських засобів України, доступного на сайті Державного експертного центру Міністерства охорони здоров'я України. Цей реєстр містить вичерпну інформацію щодо АЛЗ, зареєстрованих і дозволених до медичного застосування в Україні, включаючи їхні торговельні назви, відомості щодо виробника, форми випуску, дозування, а також інші характеристики. Крім того, як інформаційну базу під час дослідження використано Національний перелік основних лікарських засобів; відкриті статистичні ресурси МОЗ України; сайт tabletki.ua та онлайн-дані аптечних мереж («Аптека АНЦ», «Подорожник», «911»); інструкції для медичного застосування препаратів.

Під час дослідження використано методи інформаційного пошуку, аналізу, узагальнення, здійснено маркетингові дослідження.

Результати

На першому етапі дослідження відповідно до визначених підгруп здійснили аналіз даних, отриманих з офіційних інформаційних джерел, зокрема з Державного реєстру лікарських засобів України та інших відкритих ресурсів, що містять відомості про зареєстровані препарати, їхній склад, форму випуску та фармакологічну класифікацію. Встановлено, що станом на серпень 2024 року в Україні зареєстровано 63 лікарські препарати, які застосовують під час терапії пацієнтів з аритміями різних типів. Ці препарати представлені 14 міжнародними непатентованими назвами, що охоплюють основні фармакотерапевтичні групи. Узагальнену інформацію щодо асортиментної структури зареєстрованих препаратів наведено в *таблиці 1*.

ци 1, де систематизовано їх розподіл за підгрупами за АТС, міжнародними непатентованими назвами, торговельними назвами, формами випуску, реєстраційними номерами та термінами дії, країною виробництва та виробниками, а також наведено дані щодо включення до Державного реєстру лікарських засобів України, Національного переліку лікарських засобів та програми «Доступні ліки».

У результаті аналізу даних встановлено, що найбільшу групу за пропозиціями становлять засоби C07 AB «Селективні блокатори бета-адренорецепторів» – 31,75 %, на другому місці – препарати групи C01 BD «Антиаритмічні препарати III класу» – 25,40 %, на третьому – C08 D «Селективні антагоністи кальцію з переважною дією на серце» – 15,87 % (*табл. 2*).

Таблиця 1. Асортиментна структура українського фармацевтичного ринку антиаритмічних лікарських засобів

№ з/п	Підгрупа АТС	Міжнародна непатентована назва	Торговельна назва	Форма випуску	Реєстраційний №, термін	Країна виробництва, виробник	Держ. формуляр	Нац. перелік ЛЗ	Дост. ліки
C01 B «Антиаритмічні засоби I та III класу»									
1	C01 BB	Лідокаїну гідрохлорид	ЛІДОКАІН-ЗДОРОВ'Я	Р-ін., 100 мг/мл, по 2 мл в ампулі № 10, № 5 × 2 у картонній коробці	UA/7525/01/01, необмежений	ТОВ «ФК «Здоров'я», Україна	+	+	–
2		Мексилетину гідрохлорид	МЕКСАРИТМ	Капс. 200 мг № 10; по 2 блістери в пачці з картону	UA/1564/01/01, необмежений	ПАТ «Науково-виробничий центр «БХФЗ», Україна	+	–	–
3	C01 BC	Пропафенону гідрохлорид	ПРОПАНОРМ®	Табл. в/о по 150 мг, № 10 × 5 у картонній коробці	UA/5421/01/01, необмежений	ПРО.МЕД.ЦС Прага а.с., Чеська Республіка	–	–	–
4			ПРОПАНОРМ®	Табл. в/о по 300 мг, № 10 × 5 у картонній коробці	UA/5421/01/02, необмежений		–	–	–
5			ПРОПАНОРМ®	Розчин для ін'єкцій 3,5 мг/мл № 10 мл, по 5 у контейнері; по 2 контейнери у коробці	UA/5421/02/01, необмежений		–	–	–
6		РИТМОНОРМ®	Табл. в/о по 150 мг, № 10 × 5 у картонній коробці	UA/8928/01/01, необмежений	Аббвї Дойчланд ГмБХ і Ко. КГ, Німеччина Бента Ліон, Франція	–	–	–	
7		Флекаїніду ацетат	ФЛЕКАІНІД САНДОЗ®	Табл. 50 мг, № 10 × 3, № 10 × 6, № 10 × 12 у картонній коробці	UA/15559/01/01, необмежений	Салютас Фарма ГмБХ, Німеччина	–	–	–
8			ФЛЕКАІНІД САНДОЗ®	Табл. 100 мг, № 10 × 3, № 10 × 6, № 10 × 12 у картонній коробці	UA/15559/01/02, необмежений		–	–	–
9			ЛІКСАРИТ	Табл. 100 мг, № 15 × 2 у картонній коробці	UA/17741/01/01, 14.11.2019 -14.11.2024		Лабораторіос Нормон С.А., Іспанія	–	–
10		Етацизин	ЕТАЦИЗИН	Табл. в/о по 50 мг, № 10 × 5 у картонній коробці	UA/3771/01/01, необмежений	АТ «Олайнфарм», Латвія	–	–	–
11	C01 BD	Аміодарону гідрохлорид	АМІОКОРДИН®	Табл. 200 мг, № 10 × 3, № 10 × 6 у картонній коробці	UA/10291/01/01, необмежений	КРКА, д.д., Ново место, Словенія	+	–	–
12			РОТАРИТМІЛ	Табл. 200 мг, № 10 × 3 у картонній коробці	UA/12887/01/01, необмежений	Ривофарм СА, Швейцарія	+	–	+
13			АРИТМІЛ	Р-н/ін. 50 мг/мл 3 мл № 5 у пачці з картону	UA/1438/01/01, необмежений	ПАТ «Науково-виробничий центр «БХФЗ», Україна	+	–	+
14			АРИТМІЛ	Табл. 200 мг, № 10 × 3, № 10 × 5 у картонній коробці	UA/1438/02/01, необмежений		+	–	–

Продовження табл. 1.

№ з/п	Підгрупа АТС	Міжнародна непатентована назва	Торговельна назва	Форма випуску	Реєстраційний №, термін	Країна виробництва, виробник	Держ. формуляр	Нац. перелік ЛЗ	Дост. ліки		
15	C01 BD	Аміодарону гідрохлорид	АРИТМІЛ КАРДІО	Табл. 200 мг, № 10 × 3 у картонній коробці	UA/16212/01/01 09.08.2017 -09.08.2024	ТОВ «ФАРМЕКС ГРУП», Україна	+	–	–		
16			КАРДІОДАРОН – ЗДОРОВ'Я	Р-н/ін. 50 мг/мл 3 мл № 10, № 5 × 2 у картонній коробці	UA/1713/01/01, необмежений	ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», Україна	+	–	–		
17			КАРДІОДАРОН – ЗДОРОВ'Я	Табл. 200 мг, № 10 × 3 у картонній коробці	UA/1713/02/01, необмежений	Україна	+	–	+		
18			АМІОСТЕДІ	Табл. 200 мг, № 10 × 3 у картонній коробці	UA/19015/01/01 28.10.2021 28.10.2026	Ауробіндо Фарма Лтд, Індія	+	–	–		
19			ОПАКОРДЕН/ OPACORDEN	Табл. в/о по 200 мг, № 10 × 6 у картонній коробці	UA/19424/01/01 18.05.2022 18.05.2024	ФЗ «ПОЛЬФАРМА» С.А., Польща	+	–	–		
20			АМІОКОРДИН®	Р-н/ін. 150 мг/мл 3 мл № 5 у картон. коробці	UA/2295/02/01, необмежений	КРКА, д.д., Ново место, Словенія	+	–	–		
21			КОРДАРОН®	Р-н/ін. 50 мг/мл 3 мл № 6 у картон. коробці	UA/3683/01/01, необмежений	Санофі Вінтроп Індастріа, Франція	+	–	–		
22			КОРДАРОН®	Табл. 200 мг, № 30 (10 × 3) × 3, № 30 (15 × 2) у картонній коробці	UA/3683/02/01, необмежений		+	–	–		
23			АМІДАРОН	Табл. 200 мг, № 10 × 3 у картонній коробці	UA/4514/01/01, необмежений	АТ «КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД», Україна	+	–	+		
24			АМІОДАРОН-ДАРНИЦЯ	Табл. 200 мг, № 10 × 3 у картонній коробці	UA/6506/01/01, необмежений	ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», Україна	+	–	+		
25			АМІОДАРОН	Табл. 200 мг, № 10 × 3 у картонній коробці	UA/8904/01/01, необмежений	ПАТ «Лекхім-Харків», Україна	+	–	+		
26			Дронедарону гідрохлорид	МУЛЬТАК®	Табл. в/о по 400 мг, № 60 (10 × 6) у картонній коробці	UA/10412/01/01, необмежений	САНОФІ ВІНТРОП ІНДАСТІА, Франція	–	–	–	
C07 «Блокатори бета-адренорецепторів»											
27			C07 AA	Пропранололу гідрохлорид Соталолу гідрохлорид	АНАПРИЛІН-ЗДОРОВ'Я	Табл. 10 мг, № 50 (10 × 5) × 3 у картонній коробці, № 50 у пластмасовому контейнері	UA/4715/01/01 необмежений	ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», Україна	–	–	–
28		АНАПРИЛІН-ЗДОРОВ'Я			Табл. 40 мг, № 50 (10 × 5) × 3 у картонній коробці, № 50 у пластмасовому контейнері	UA/4715/01/02 необмежений		–	–	–	
29	СОТАЛОЛ САНДОЗ®	Табл. 40 мг, № 50 (10 × 5) у картонній коробці			UA/4449/01/01, необмежений	Салютас Фарма ГмБХ (Німеччина)	–	–	–		
30	СОТАЛОЛ САНДОЗ®	Табл. 80 мг, № 50 (10 × 5) у картонній коробці			UA/4449/01/02, необмежений		–	–	–		
31	СОТАЛОЛ САНДОЗ®	Табл. 160 мг, № 50 (10 × 5) у картонній коробці			UA/4449/01/03, необмежений		–	–	–		
32	СОРИТМІК	Табл. 160 мг, № 20 (10 × 2) у картонній коробці			UA/4543/01/01, необмежений	АТ «КВЗ», Україна	–	–	–		
33	СОРИТМІК	Табл. 80 мг, № 20 (10 × 2) у картонній коробці			UA/4543/01/02, необмежений		–	–	–		
34	C07 AB	Метопрололу тартрат	КАРДОЛАКС	Р-н/ін. 1 мг/мл 5 мл № 10 у картонній коробці	UA/16067/01/0, необмежений	Мефар Ілч Сан. А.Ш., Туреччина	+	+	–		
35			МЕТОПРОЛОЛ	Табл. 25 мг, № 30 (10 × 3) у картонній коробці	UA/2548/01/01, необмежений	ПАТ «Київмедпрепарат», Україна	+	+	–		

Продовження табл. 1.

№ з/п	Підгрупа АТС	Міжнародна непатентована назва	Торговельна назва	Форма випуску	Ресстраційний №, термін	Країна виробництва, виробник	Держ. формуляр	Нац. перелік ЛЗ	Дост. ліки		
36	C07 AB	Метопрололу тартрат	МЕТОПРОЛОЛ	Табл. 50 мг, № 30 (10 × 3) у картонній коробці	UA/2548/01/02, необмежений	ПАТ «Київмедпрепарат», Україна	+	+	+		
37			МЕТОПРОЛОЛ	Табл. 100 мг, № 30 (10 × 3) у картонній коробці	UA/2548/01/03, необмежений		+	+	+		
38			БЕТАЛОК	Р-н/ін. 1 мг/мл 5 мл № 5 у картонній коробці	UA/2769/01/01, необмежений	Сенексі, Франція	+	+	–		
39			БЕТАЛОК ЗОК	Табл. в/о по 100 мг, № 30	UA/3066/01/01, необмежений	АстраЗенека АБ, Швеція	+	+	–		
40			БЕТАЛОК ЗОК	Табл. в/о по 50 мг, № 30	UA/3066/01/02, необмежений		+	+	–		
41			БЕТАЛОК ЗОК	Табл. в/о по 25 мг, № 14	UA/3066/01/03, необмежений		+	+	–		
42			КОРВІТОЛ®	Табл. 100 мг, № 30 (10 × 3), № 50 (10 × 5) у картонній коробці	UA/3124/01/01, необмежений	БЕРЛІН-ХЕМІ АГ, Німеччина	+	+	–		
43			КОРВІТОЛ®	Табл. 50 мг, № 30 (10 × 3), № 50 (10 × 5) у картонній коробці	UA/3124/01/02, необмежений		+	+	–		
44			МЕТОПРОЛОЛУ ТАРТРАТ	Табл. 50 мг, № 20 (10 × 2), № 50 (10 × 5) у картонній коробці	UA/6755/01/01, необмежений	АТ «Фармак», Україна	+	+	+		
45			МЕТОПРОЛОЛУ ТАРТРАТ	Табл. 100 мг, № 20 (10 × 2), № 50 (10 × 5) у картонній коробці	UA/6755/01/02, необмежений		+	+	+		
46			ЕГЛОК®	Табл. 25 мг, № 60	UA/9635/01/01, необмежений	ЗАТ Фармацевтичний завод ЕГІС, Угорщина	+	+	+		
47			ЕГЛОК®	Табл. 50 мг, № 60	UA/9635/01/02, необмежений		+	+	+		
48			ЕГЛОК®	Табл. 100 мг, № 60, № 30	UA/9635/01/03, необмежений		+	+	+		
49			Атенолол	АТЕНОЛОЛ-АСТРАФАРМ	Табл. 50 мг, № 10, по 2, 6, 9, 10 бліст. у коробці з картоном	UA/4941/01/01, необмежений	ТОВ «АСТРА-ФАРМ», Україна	+	+	+	
50					Табл. 100 мг, № 10, по 2, 6, 9, 10 бліст. у коробці з картоном	UA/4941/01/02, необмежений		+	+	+	
51					АТЕНОЛОЛ – ЗДОРОВ'Я	Табл. 50 мг, № 10, по 2 бліст. у коробці з картоном	UA/6065/01/01, необмежений	ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», Україна	+	+	+
52					АТЕНОЛОЛ	Табл. 50 мг, № 10, по 2 бліст. у коробці з картоном	UA/8377/01/01, необмежений	ПАТ «Монфарм», Україна	+	+	+
53			Есмололу гідрохлорид	БІБЛОК	р/ін 10 мг/мл по 10 мл у флаконі № 5	UA/16313/01/01, необмежений	ТОВ «Юрія-Фарм», Україна	–	–	–	
C08 D «Антагоністи кальцію з переважно дією на серце»											
54	C08 DA	Верапамілу гідрохлорид	ВЕРАПАМІЛУ ГІДРОХЛОРИД	Табл. в/о по 80 мг, № 50 (10 × 5)	UA/3226/01/01, необмежений	ПАТ «Науково-виробничий центр «БХФЗ», Україна	+	+	+		
55			ВЕРАПАМІЛ-ДАРНИЦЯ	Табл. в/о по 80 мг, № 50 (10 × 5)	UA/3582/01/01, необмежений	ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», Україна	+	+	+		
56			ВЕРАПАМІЛ-ДАРНИЦЯ	Табл. в/о по 40 мг, № 50 (10 × 5)	UA/3582/01/02, необмежений		+	+	+		
57			ВЕРАПАМІЛ-ДАРНИЦЯ	Р/ін. 2,5 мг/мл по 2 мл № 5, № 10	UA/3582/02/01, необмежений		+	+	–		

Продовження табл. 1.

№ з/п	Підгрупа АТС	Міжнародна непатентована назва	Торговельна назва	Форма випуску	Реєстраційний №, термін	Країна виробництва, виробник	Держ. формуляр	Нац. перелік ЛЗ	Дост. ліки
58	C08 DA	Верапамілу гідрохлорид	ВЕРАТАРД 180	Капс. 180 мг № 30 (10 × 3)	UA/3845/01/01, необмежений	ПАТ «Науково-виробничий центр «БХФЗ», Україна	+	+	–
59			ВЕРАПАМІЛУ ГІДРОХЛОРИД	Табл. по 40 мг, № 20 (10 × 2)	UA/5540/01/01, необмежений	ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», Україна	+	+	+
60			ІЗОПТИН®	Табл. по 80 мг, № 20 по 5 блістерів у коробці; № 10 по 10 блістерів	UA/7175/01/02, необмежений	Абботт Лаботорізі ГмбХ, Німеччина	+	+	–
61			ІЗОПТИН® SR	Табл. по 240 мг, № 15 по 2 блістери у коробці	UA/7175/03/01, необмежений		+	+	–
62		Дилтіазему гідрохлорид	АЛДІЗЕМ	Табл. по 90 мг, № 30 (10 × 3)	UA/1836/01/01, необмежений	АД Скоп'є, Республіка Північна Македонія	–	–	–
63	ДИЛПІАЗЕМ		Табл. по 60 мг, № 30 (10 × 3)	UA/6554/01/01, необмежений	АТ «Лубнифарм», Україна	–	–	–	

Таблиця 2. АТС – класифікаційна структура комплексу лікарських засобів, які використовують у терапії аритмій

АТС код	Назва групи	Кількість пропозицій	Частка, %
C01 BA	Антиаритмічні препарати 1а класу	0	0
C01 BB	Антиаритмічні препарати 1b класу	2	3,17
C01 BC	Антиаритмічні препарати 1с класу	8	12,70
C01 BD	Антиаритмічні препарати III класу	16	25,40
C07 AA	Неселективні блокатори бета-адренорецепторів	7	11,11
C07 AB	Селективні блокатори бета-адренорецепторів	20	31,75
C08 D	Селективні антагоністи кальцію з переважною дією на серце	10	15,87
Загалом		63	100

Обговорення

Розподіл АЛЗ за критерієм «компонентності» дав змогу встановити, що фармацевтичний ринок України представлений лише монопрепаратами. Більшість препаратів (60 із 63) мають необмежений термін реєстрації, що свідчить про їхню усталену позицію на ринку. Лише 3 АЛЗ («Ліксарит», «Аміостеді», «Опакорден») мають обмежений термін дії реєстраційного посвідчення – до 2024–2026 рр.

Жоден препарат не є безрецептурним, оскільки вони належать до групи з потенційними побічними ефектами (наприклад, проаритмічна дія), а отже усі АЛЗ відпускають в аптеці за рецептом лікаря.

Встановлено, що на фармацевтичному ринку АЛЗ представлено 14 унікальних міжнародних непатентованих назв, що належать до різних груп АТС. Найбільший асортимент – у групі аміодарону гідрохлориду (15 лікарських препаратів), що пояснюємо його широким застосуванням під час лікування пацієнтів із фібриляцією передсердь і шлуночковими аритміями, та метопрололу тартрату (15 лікарських препаратів). Інші міжнародні непатентовані назви представлені меншою кількістю препаратів.

Наведені факти можуть свідчити про високе конкурентне напруження між виробниками цих АЛЗ. Також це є показником ширших можливостей під час вибору клініцистами лікарських препаратів, коли можна враховувати не тільки стратегію терапії, але й соціально-економічні чинники та можливості, що можуть відрізнятися в пацієнтів.

Переважає більшість препаратів (76,2 %) – пероральні форми, що зручно під час амбулаторного лікування (рис. 1). Ін'єкційні форми використовують для екстреної терапії, переважно це АЛЗ на основі аміодарону та лідокаїну, що відповідає клінічним рекомендаціям для лікування гострих аритмій.

Найбільш різноманітною за лікарськими формами (розчин для ін'єкцій, таблетки, капсули) є підгрупа C08 DA «Селективні антагоністи кальцію з переважною дією на серце» (рис. 2).

Упакування орієнтоване на зручність – блістери для таблеток, ампули для ін'єкцій. Середня кількість доз в упаковці становить 30–60 для пероральних форм і 5–10 для ін'єкційних. Деякі препарати мають кілька опцій

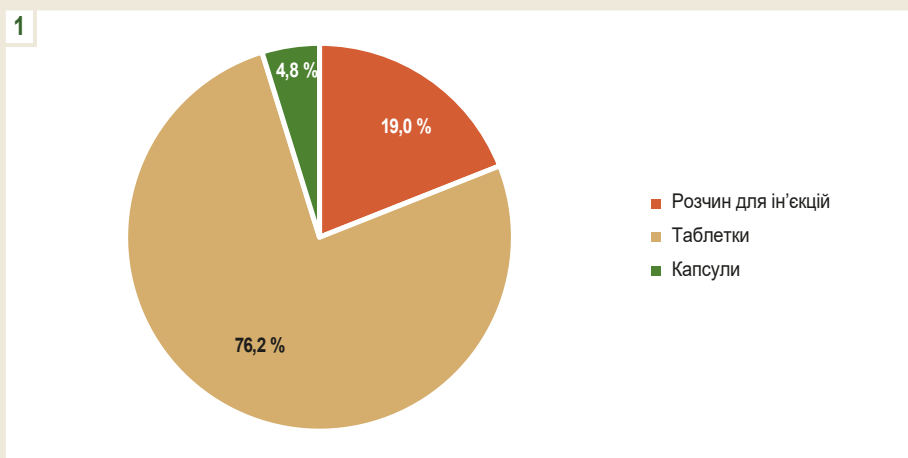

Рис. 1. Діаграма розподілу АЛЗ за лікарською формою.

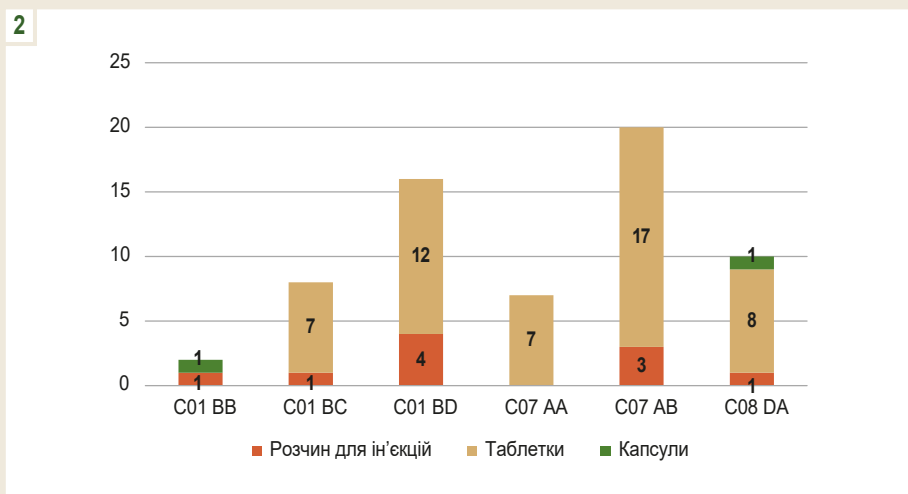

Рис. 2. Діаграма розподілу АЛЗ за лікарською формою у межах фармакотерапевтичних підгруп.

(наприклад, «Флекаїнід Сандоз» – № 10 × 3, ×6, ×12). Це забезпечує гнучкість для пацієнтів із хронічними аритміями.

Аналіз показав, що майже 70 % АЛЗ включено до державних програм, що сприяє їхній доступності (табл. 3, рис. 3). Зауважимо, що включення до програми «Доступні ліки» обмежене препаратами для первинної профілактики.

У ході маркетингових досліджень проаналізували фірмову структуру вітчизняного фармацевтичного ринку АЛЗ. Встановлено, що більшу частину сегмента становлять закордонні виробники – 51 %, а частка українських фірм-виробників – 49 %. Загалом нині в досліджуваному сегменті фармацевтичного ринку представлено 30 виробників із 14 країн. З-поміж них 12 фірм-виробників – українські, проте насиченість вітчизняною продукцією різниться в підгрупах. У більшості АТС-групах АЛЗ переважають препарати зарубіжного виробництва, особливо помітна перевага у підгрупі C01 BC. Натомість для підгруп C01 BD і C07 AB визначено рівний розподіл між вітчизняними та зарубіжними виробниками. У підгрупах

C01 BB, C07 AA і C08 DA значну частку становлять українські виробники, що може свідчити про конкурентні переваги у виробництві β-адреноблокаторів і кальцієвих антагоністів.

Надалі визначено рейтинг серед іноземних і вітчизняних виробників шляхом порівняння кількості пропозицій ЛЗ. Серед іноземних компаній провідні позиції посіли Німеччина, представлена компаніями «Салютас Фарма ГмбХ», «Берлін-Хемі АГ», «Аббві Дойчланд ГмбХ і Ко. КГ» та «Абботт Лабораторіз ГмбХ», та Франція, що постачає продукцію від компаній «Санofi Вінтроп Індастрія», «Сенексі» та «Бента Ліон». Інші країни представлені однією компанією-виробником.

Серед українських виробників провідні позиції належать таким фірмам, як ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» (7 пропозицій), ПАТ «Науково-виробничий центр «Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» (5 пропозицій) і ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» (4 пропозиції).

Наявність у реєстраційній базі значної кількості генеричних АЛЗ свідчить про високий ступінь конкуренції в

Таблиця 3. Узагальнена інформація про включення у соціальні програми та переліки АЛЗ

Назва програми / переліку	Кількість	Частка, %	Примітка
Державний формуляр лікарських засобів України	44	69,8	за 17 випуском формуляра 2025 р. включено пропafenон
Національний перелік основних лікарських засобів України	28	44,4	–
Програма «Доступні ліки»	21	33,3	–

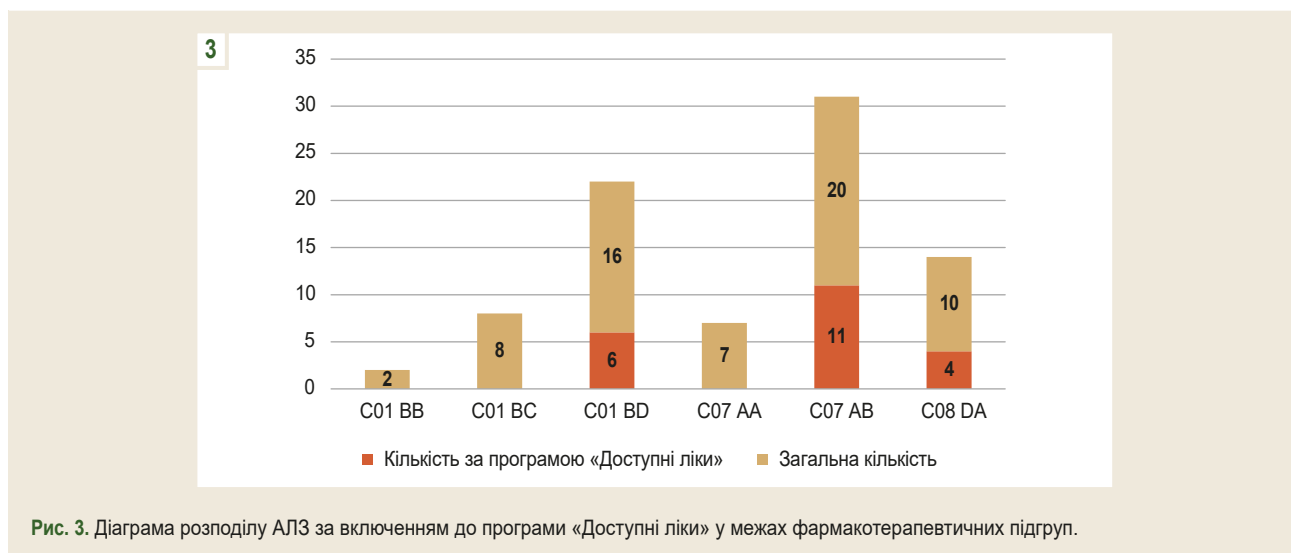

Рис. 3. Діаграма розподілу АЛЗ за включенням до програми «Доступні ліки» у межах фармакотерапевтичних підгруп.

цьому сегменті ринку. Це відповідає загальній тенденції розвитку фармацевтичного ринку в Україні, де частка генеричних лікарських засобів зростає, а це сприяє підвищенню доступності лікування.

Отже, у результаті аналізу визначено, що ринок антиаритмічних засобів насичений, але залежний від генериків, має потенціал для імпортозаміщення. Наступні дослідження мають включати економічний аналіз зареєстрованих АЛЗ, а також розробку нових лікарських форм для ефективних препаратів, що широко використовують у лікарській практиці.

Висновки

1. Ринок АЛЗ в Україні має достатній асортимент для лікування аритмій різного походження, що підтверджено наявністю 63 лікарських препаратів за 14 міжнародними непатентованими назвами. Найбільшу частку ринку становлять селективні блокатори бета-адренорецепторів та препарати III класу. Це свідчить про їхню високу клінічну затребуваність.

2. За спектром лікарських форм ринок включає лише пероральні (76,2 %) та ін'єкційні препарати. Переважна більшість АЛЗ на вітчизняному ринку представлена монокомпонентними препаратами, що дає змогу лікарям призначати лікування за індивідуальними схемами.

3. Для забезпечення кращого доступу до лікування необхідно розширювати асортимент, особливо в групах із меншою кількістю препаратів, а також стимулювати розроблення нових, ефективніших засобів, зважаючи на клінічні потреби та сучасні міжнародні настанови.

4. Значна частка АЛЗ включена до Державного формуляра та Національного переліку основних лікарських засобів, що підвищує їхню доступність для населення. Однак для поліпшення їхньої доступності слід розширювати перелік препаратів, що включені в програму «Доступні ліки», а також впроваджувати механізми реімбурсації для інноваційних і дороговартісних антиаритмічних засобів.

5. Розроблення нових інноваційних аплікаційних лікарських форм, наприклад з аміодароном, могло би покращити біодоступність, комплаєнсність пацієнтів і безпеку терапії, оскільки сприяло би кращому контролю ритму серця без значного ризику ускладнень, відповідно до сучасних клінічних рекомендацій.

Фінансування

Дослідження здійснено без фінансової підтримки.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of interest: authors have no conflict of interest to declare.

Відомості про авторів:

Перегудов В. О., аспірант каф. технології ліків, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Україна.

ORCID ID: 0000-0000-0826-9205

Гладишева С. А., канд. фарм. наук, старший викладач

каф. управління і економіки фармації та фармацевтичної технології,

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Україна.

ORCID ID: 0000-0003-4595-9445

Information about the authors:

Perehudov V. O., Postgraduate student of the Department of Medicinal Preparations Technology, Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University, Ukraine.

Gladysheva S. A., PhD, Senior Lecturer of the Department of Management and Economics of Pharmacy and Pharmaceutical Technology, Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University, Ukraine.

Володимир Перегудов (Volodymyr Perehudov)
proakist12345@gmail.com

References

1. Kingma J, Simard C, Drolet B. Overview of Cardiac Arrhythmias and Treatment Strategies. *Pharmaceuticals (Basel)*. 2023;16(6):844. doi: [10.3390/ph16060844](https://doi.org/10.3390/ph16060844)
2. Lukas Laws J, Lancaster MC, Ben Shoemaker M, Stevenson WG, Hung RR, Wells Q, et al. Arrhythmias as Presentation of Genetic Cardiomyopathy. *Circ Res*. 2022;130(11):1698-722. doi: [10.1161/CIRCRESAHA.122.319835](https://doi.org/10.1161/CIRCRESAHA.122.319835)
3. Kumar V, Arora A, Suri P, Arora V. Managing arrhythmias – A guide to Physicians. *J Med Sci Res*. 2022;10(1):30-8. doi: [10.17727/JMSR.2022/10-7](https://doi.org/10.17727/JMSR.2022/10-7)
4. Veduta A, Panaitescu AM, Ciobanu AM, Neculcea D, Popescu MR, Peltecu G, et al. Treatment of Fetal Arrhythmias. *J Clin Med*. 2021;10(11):2510. doi: [10.3390/jcm10112510](https://doi.org/10.3390/jcm10112510)
5. Grune J, Yamazoe M, Nahrendorf M. Electroimmunology and cardiac arrhythmia. *Nat Rev Cardiol*. 2021;18(8):547-64. doi: [10.1038/s41569-021-00520-9](https://doi.org/10.1038/s41569-021-00520-9)
6. Joukar S. A comparative review on heart ion channels, action potentials and electrocardiogram in rodents and human: extrapolation of experimental insights to clinic. *Lab Anim Res*. 2021;37(1):25. doi: [10.1186/s42826-021-00102-3](https://doi.org/10.1186/s42826-021-00102-3)
7. Patel MH, Sampath S, Kapoor A, Damani DN, Chellapuram N, Challa AB, et al. Advances in Cardiac Pacing: Arrhythmia Prediction, Prevention and Control Strategies. *Front Physiol*. 2021;12:783241. doi: [10.3389/fphys.2021.783241](https://doi.org/10.3389/fphys.2021.783241)
8. Scridon A. Autonomic imbalance and atrial ectopic activity-a pathophysiological and clinical view. *Front Physiol*. 2022;13:1058427. doi: [10.3389/fphys.2022.1058427](https://doi.org/10.3389/fphys.2022.1058427)
9. Saljic A, Heijman J, Dobrev D. Recent Advances in Antiarrhythmic Drug Therapy. *Drugs*. 2023;83(13):1147-60. doi: [10.1007/s40265-023-01923-3](https://doi.org/10.1007/s40265-023-01923-3)
10. Larson J, Rich L, Deshmukh A, Judge EC, Liang JJ. Pharmacologic Management for Ventricular Arrhythmias: Overview of Anti-Arrhythmic Drugs. *J Clin Med*. 2022;11(11):3233. doi: [10.3390/jcm11113233](https://doi.org/10.3390/jcm11113233)
11. Zhu C, Li S, Zhang H. Heart Failure and Arrhythmias: Circadian and Epigenetic Interplay in Myocardial Electrophysiology. *Int J Mol Sci*. 2025;26(6):2728. doi: [10.3390/ijms26062728](https://doi.org/10.3390/ijms26062728)